

Ernesto Collado: descobrir les olors de l'Empordà

L'actor Ernesto Collado pretén «capturar les olors dels paisatges de l'Empordà» d'ençà que va sofrir una pèrdua de l'olfacte que el va portar a submergir-se en el món de la perfumeria natural. L'intèrpret organitza sortides a peu pel territori per connectar amb la «veritat olfactiva del nostre entorn».

Text > CÈLIA CASTELLANO

Fotos > CARLES PALACIO

Fa vuit anys, l'actor de teatre Ernesto Collado (Barcelona, 1974) va perdre l'olfacte. «Vaig començar a patir una malaltia molt estranya que es diu fantòsmia, que bàsicament són al·lucinacions olfactives, sovint desagradables. I el principal problema és que amb aquesta malaltia també tens anòsmia, és a dir, que no sents res més que això», relata l'intèrpret al pati de la seva casa del municipi de Pontós, a l'Alt Empordà, on viu des de fa vint-i-set anys.

Després que un neuròleg descartés l'Alzheimer i un tumor cerebral com a causants de la patologia, Collado va començar a «practicar per entrenar el cervell a diferenciar la realitat de les al·lucinacions olfactives, començant per elements fàcilment recognoscibles per a mi, com el romaní o la farigola, com si hagués d'aprendre a parlar de nou». Una tarda, fent un passeig per un bosc prop de casa seva, l'olor d'una branca de romaní va impactar Collado: «Va ser com si em donessin un cop de puny, em vaig posar a plorar». Era la primera vegada que l'actor ensumava res que fos real en gairebé dos anys. «Durant aquests passejos em vaig adonar de com d'increïble era l'olor dels nostres paisatges i em vaig obsessionar», apunta.

Va ser així com va néixer el que ara és Bravanariz, una iniciativa de perfumeria natural que ja es comercialitza

>> Ernesto Collado al pati de casa seva, a Pontós.

Collado va començar a practicar per entrenar el cervell a diferenciar la realitat de les al·lucinacions olfactives començant per elements fàcilment recognoscibles per a ell, com el romaní o la farigola, com si hagués d'aprendre a parlar de nou

>> Ernesto Collado al seu taller, on hi ha fotos del seu avi, que va ser un reconegut químic perfumista.

za a diferents països d'Europa i comença a introduir-se als Estats Units. Collado no partia de zero en l'aventura: «El meu avi, José Collado Herrero, va ser un químic perfumista molt reconegut, i jo tinc algunes de les seves llibretes. Va treballar a principi del segle XX per a algunes de les empreses de cosmètica més importants d'Espanya, com Myrurgia o Luca de Tena, i va crear algunes de les fragàncies d'aquella època», explica al seu petit taller, on es poden observar fotografies del seu avi entre pots d'olis i essències. «Vaig començar a estudiar processos de destil·lació, captura artesanal i enfloració per veure com podia captar l'essència dels paisatges de l'Empordà, amb el qual sempre he tingut una relació molt potent, i vaig començar a fer-ne captures olfactives. Ni tan sols hi pensava com si fos un perfum o una colònia; jo feia barreges, capturava un bosc i el regalava als amics. I com que la gent en volia més, i jo a més estava en crisi amb el teatre,

Va començar a estudiar processos de destil·lació, captura artesanal i enfloració per veure com podia captar l'essència dels paisatges de l'Empordà, amb el qual sempre ha tingut una relació molt potent, i va començar a fer-ne captures olfactives

duren molt poc, perquè, evidentment, no duren com un perfum de síntesi».

Sense la fantòsmia, probablement Collado no hauria arribat al cor d'aquest ofici: «Després de la covid, la gent s'està adonant de fins a quin punt l'olfacte és vital, però abans era un sen-

tit que teníem totalment menyspreat. Per a mi, va ser al·lucinant com la meua percepció de la realitat s'anava empoïbrint cada dia que passava. Des de no poder olorar la teua parella o els teus fills, a no adonar-te de si t'has deixat el gas obert o tens un bric de llet passada a la nevera. A més, gairebé el vuitanta per cent del gust ve de l'olfacte, així que no sentir l'olor del menjar també et limita».

«La meua idea és connectar la gent amb la veritat olfactiva del nostre entorn. De fet, les tres primeres fragàncies que vaig fer són els tres paisatges més emblemàtics de l'Empordà: les muntanyes de l'Albera i la serra de les Salines, a la frontera amb França; la plana de l'Empordà, i la Costa Brava», afirma l'actor, que reconeix que «són una salvatjada, no agraden a tothom: hi ha qui es posa les nostres captures olfactives i pensa que són molt fortes o que

tit que teníem totalment menyspreat. Per a mi, va ser al·lucinant com la meua percepció de la realitat s'anava empoïbrint cada dia que passava. Des de no poder olorar la teua parella o els teus fills, a no adonar-te de si t'has deixat el gas obert o tens un bric de llet passada a la nevera. A més, gairebé el vuitanta per cent del gust ve de l'olfacte, així que no sentir l'olor del menjar també et limita».

Malgrat els desajustos que ha provocat la pandèmia, avui Collado organitza sortides «per racons preciosos, salvatges i poc coneguts, com l'Albera, els estanys de la Gutina o el passeig de Cabrera» en grups reduïts. Unes passejades durant les quals es fan captures olfactives amb les plantes silvestres que els assistents van recol·lectant pel camí. «Crec que les passejades, que mai són iguals perquè cada estació té els seus secrets, són l'eina més potent que tenim per transformar la gent, perquè més enllà de ficar-nos en el paisatge a través del nas, ens col·loquem en una altra perspectiva respecte a la natura», assegura Collado. «Després es destil·la i s'elabora la captura; per tant, la gent s'endú en una ampolla l'essència del que ha capturat. Quan al principi els dius el que farem, es pensen que és quelcom poètic, i més tard al·lucinen quan els dones l'ampolla», relata, entre rialles, el que ja es considera, tot i que per accident, un perfumista natural que posa a l'abast del món els misteris aromàtics de l'Empordà.